

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa : **E. – B. spol. s r.o.**, ul. E., IČO : X., zastúpeného JUDr. J. O., advokátkou v L., proti odporcom **1/ G. W.**, bývajúcemu v Š., **2/ A. W.**, bývajúcej v Š., zastúpeným JUDr. E. D., advokátom v Š., **o zaplatenie 36 497 Sk istiny s príslušenstvom a o vzájomnom návrhu odporcov 1/, 2/**, vedenej na Okresnom súde Levice pod sp.zn. 12 C 64/2005, o návrhu na vylúčenie sudcov Krajského súdu v Nitre z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp.zn. 8 Co 144/2008, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Nitre JUDr. Mária Hušeková, JUDr. Jarmila Pogradová a JUDr. Vladimír Novotný, **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp.zn. 8 Co 144/2008 (vec Okresného súdu Levice sp.zn. 12 C 64/2005).

O d ô v o d n e n i e

Odporcovia 1/, 2/ podaním zo 4.11.2008 (č.l. 171 spisu) uplatnili námietku zaujatosti vec prejednávajúcich sudcov Krajského súdu v Nitre JUDr. Márie Hušekovej, JUDr. Jarmily Pogradovej a JUDr. Vladimíra Novotného. Ako dôvod ich vylúčenia uviedli skutočnosť, že ich právny zástupca JUDr. E. D., advokát so sídlom v Š., zastupoval vo veci určenia vlastníckeho práva na Krajskom súde v Nitre sp.zn. 8 Co 79/04 odporkyňu E. Ď., ktorá jeho prostredníctvom podala voči predsedníčke senátu JUDr. Márii Hušekovej trestné oznámenie pre podozrenie z trestného činu podvodu a zneužitia právomoci verejného činiteľa na Úrad špeciálneho prokurátora. Nakoľko mali pochybnosť o nezáujatosti senátu JUDr. Hušekovej k svojmu právnomu zástupcovi, žiadali vylúčiť celý senát z prejednávania a rozhodovania veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 16 ods. 1 O.s.p. posudzoval opodstatnenosť tvrdenia odporcov 1/, 2/ o zaujatosti sudcov Krajského súdu v Nitre JUDr. Márie Hušekovej, JUDr. Jarmily Pogranovej a JUDr. Vladimíra Novotného z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaní vecí, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu, sledovanému uvedeným ustanovením, zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu a to : 1/ k veci, v rámci ktorého by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo 2/ k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo 3/ k zástupcom účastníkov konania, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod 2/.

Súčasťou základného práva na prejednanie vecí pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu účastníka súdneho konania, ktorý podal takýto návrh podľa § 15a O.s.p. a vylúčiť označených sudcov z ďalšieho prejednávania a rozhodovania vecí pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie vecí nestranným súdom je iba povinnosť súdu prejednať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcov z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia vecí pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (viď uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 27/98 z 25. marca 1998).

I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")], nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p.

predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu (napr. Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998). Preto k vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo ich k zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranné rozhodovať (II ÚS 105/01).

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje na tú skutočnosť, že sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia v zmysle § 2 ods. 2 zák.č. 385/2000 Z.z. v znení zmien a doplnkov a je povinný prejsť a rozhodnúť všetky veci, ktoré mu boli pridelené v súlade s platným rozvrhom práce súdu. Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov, ktoré však neboli v prejednanom prípade splnené.

Sudkyňa Krajského súdu v Nitre JUDr. Mária Hušeková sa k námietke odporcov 1/, 2/ vyjadrila tak, že vo veci sa necíti byť zaujatá. Účastníkov konania nepozná a ich právnych zástupcov pozná iba ako advokátov z prejednávania iných právnych vecí, bez vzťahu k nim. O trestnom oznámení zo strany E. Ď. sa dozvedela iba z podania JUDr. D. vo veci sp.zn. 8 Co 17/2008, v ktorej bola spolu s členom senátu JUDr. Vladimírom Novotným na základe vznesenej námietky touto účastníčkou konania vylúčená z prejednávania a rozhodovania tejto veci. K prejednáwanej veci nemá žiadny vzťah. JUDr. Jarmila Pogranová a JUDr. Vladimír Novotný sa vyjadrili, že sa necítia byť zaujatí, účastníkov konania nepoznajú, právnych zástupcov účastníkov poznajú len ako advokátov z rôznych právnych vecí, kde zastupujú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje aj na tú skutočnosť, že v zmysle § 14 ods. 3 O.s.p. dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo o v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Opodstatnenosť námietky zaujatosti sudcov Krajského súdu v Nitre JUDr. Márie Hušekovej, JUDr. Jarmily Pogranovej a JUDr. Vladimíra Novotného, nemožno vyvodit' len z tvrdenia odporcov 1/, 2/ o zaujatosti týchto sudcov voči ich právnomu zástupcovi, ktorý zastupoval účastníka konania v inej prejednávanej veci, a v ktorej na podnet tejto účastníčky podal proti sudcom trestné oznámenie, keďže dôvodom vylúčenia sudcu môžu byť len objektívne existujúce zákonné dôvody, nie však iba ničím nepreukázaná a ani nespravdepodobnená domnienka účastníkov o možnej neobjektívnosti sudcov.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že sudcovia Krajského súdu v Nitre, JUDr. Mária Hušeková, JUDr. Jarmila Pogranová a JUDr. Vladimír Novotný nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania danej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. januára 2009

JUDr. Vladimír M a g u r a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková